

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0524U000068

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-03-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Захарченко Артем Петрович

2. Artem P. Zakharchenko

Кваліфікація: к. соц.ком., доц., 27.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Шифр наукової спеціальності: 27.00.01

Назва наукової спеціальності: Теорія та історія соціальних комунікацій

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 29-03-2024

Спеціальність за освітою: Журналістика

Місце роботи здобувача: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.001.34

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 19.01

Тема дисертації:

1. Конверговані впливи в системі медіакомунікацій: теорія, вимірювання та прогнозування
2. Convergent influences in a system of media communications: theory, measurement, and forecasting

Реферат:

1. Ця докторська робота має розв'язати комплексну наукову проблему, що складається з трьох частин. Перша – це брак єдиної теорії медіавпливу, тобто такого наукового погляду на медіавплив, що даватиме змогу систематизувати всі напрацювання (наявні та майбутні) світових учених з різних наукових шкіл стосовно медіаефектів, і дасть можливість говорити про ці медіаефекти як про вияви певного універсального впливу. Брак єдиної теорії медіавпливу не сприяє розробленню єдиних інструментів кількісного вимірювання сили впливу. Друга частина наукової проблеми – неточність і застарілість моделей медіакомунікацій, що використовуються вченими. Наявні варіанти моделювання системи недостатньо точно описують той її стан,

у якому вона перебуває тепер, зокрема не описують вповні конвергованість її складників: стирання меж між медіа, читачами та ньюзмейкерами. Дві описані частини проблеми мають наслідком третю, більш практично орієнтовану: брак наукового інструментарію для комплексного опису впливів у сучасній системі медіакомунікацій, вимірювання дієвості впливів та прогнозування їхніх наслідків. Дисертація присвячена послідовному розв'язанню всіх трьох описаних проблем. Розв'язання третьої проблеми дало змогу розробити інструменти, що доказово вимірюють силу медіавпливів, допомагають класифікувати впливи за їхніми механізмами та виявами, використовувати ці вимірювання для прогнозування наслідків медіавпливів, а також для виявлення найбільш дієвих способів впливу. Такі інструменти допомагають: - практикам комерційної або політичної комунікації краще планувати й оцінювати ефективність своїх кампаній; - фахівцям зі стратегічної комунікації – чітко прораховувати, а не інтуїтивно обирати способи досягнення цілей; - політтехнологам усвідомлено обирати наративи виборчих кампаній та контролювати залученість виборців; - фактчекерам виділяти ті фейки, що є найбільш переконливими для аудиторії, а отже, потребують термінового спростування; - фахівцям з інформаційної безпеки держави виявляти небезпечні комунікаційні загрози, що потребують негайної реакції, пропонувати варіанти такої реакції.

2. This Doctoral thesis is aimed to resolve a complex research issue consisting of three parts. The first one is a lack of a unified theory of media influence that would be able to systematize all achievements of the world's leading scholars and allowed considering all known media impacts as special cases of some universal impact. This lack is crucial for the elaboration of the unified instruments for the quantitative impact measurement. The second part of the scientific issue is in inaccuracy and obsolescence of the media communication models used by scholars. Ongoing approaches for modeling this system are not sufficiently precise in describing its current state, particularly, they do not entirely reflect the convergence of its parts: the blurring of boundaries between the media, readers, and newsmakers. The two mentioned parts of the issue have implications in the third one, which is much more practice-oriented. It is a lack of scientific tools for the complex description of the influences in a modern media communication system as well as its measurement and forecasting of its consequences. Our thesis is devoted to the consequent solving of all three mentioned issues. The resolution of the third one allowed us to develop an instrument for the evidence-based measurement of the power of influence, help to classify the influences by their mechanisms and manifestations, and most importantly use these measurements for the forecasting of the consequences of the media impacts and detection of the most powerful ways of influence. These instruments are very helpful for different professionals. Namely, for the practitioners of business or political communications for better planning and evaluation of the efficacy of their campaigns. For the professionals of strategic communication to estimate exactly rather than select intuitively the ways to achieve their goals. For the political strategists – for the informed choice of the narratives for the campaigning and the monitoring of the voters' engagement. For the fact-checkers – for the detection of the fakes that are the most convincing for the audience and so require the urgent rebuttal. Professionals in the state of information security reveal the most dangerous communication threats and find ways to react to them.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Zakharchenko, A. (2017). Evaluating the social impact of internet media news. *Civitas et Lex*, 3 (15), 7–21. <https://doi.org/10.1093/comnet/cnu047.4>

- Zakharchenko, A. (2019). Social Actions of Social Networks Users Triggered By Media Posts Content. *Social Welfare: Interdisciplinary Approach*, 2(8), 53–65. <https://doi.org/10.21277/sw.v2i8.324>
- Zakharchenko, A. (2022). PR-Message Analysis as a New Method for the Quantitative and Qualitative Communication Campaign Study. *Information & Media*, 93, 42–61. <https://doi.org/10.15388/Im.2022.93.60>
- Zakharchenko, A., Maksimtsova, Y., Iurchenko, V., Shevchenko, V., & Fedushko, S. (2019). Under the conditions of non-agenda ownership: Social media users in the 2019 Ukrainian presidential elections campaign. *CEUR Workshop Proceedings*, 2392, 199–219.
- Zakharchenko, A., & Malynka, V. (2016). Methods for determination of internet media funding models by observing its content. *Civitas et Lex*, 2, 7–19.
- Zakharchenko, A., Peráček, T., Fedushko, S., Syerov, Y., & Trach, O. (2021). When Fact-Checking and ‘BBC Standards’ Are Helpless: ‘Fake Newsworthy Event’ Manipulation and the Reaction of the ‘High-Quality Media’ on It. *Sustainability*, 13(2), 573. <https://www.mdpi.com/2071-1050/13/2/573/htm>
- Zakharchenko, A., & Zakharchenko, O. (2021). The Influence of the ‘Tomos Narrative’ as a Part of the Ukrainian National and Strategic Narrative. *Corvinus Journal of Sociology and Social Policy*, 12(1), 163–178. <https://doi.org/10.14267/CJSSP.2021.1.7>
- Zakharchenko, O., Avramenko, R., Zakharchenko, A., Korobchuk, A., Fedushko, S., Syerov, Y., & Trach, O. (2021). Multifaceted Nature of Social Media Content Propagating COVID-19 Vaccine Hesitancy: Ukrainian Case. *International Workshop on Small and Big Data Approaches in Healthcare*.
- Zakharchenko, O., Zakharchenko, A., & Fedushko, S. (2020). Global challenges are not for women: Gender peculiarities of content in Ukrainian Facebook community during high-involving social discussions. *CEUR Workshop Proceedings*, 2616, 101–111.
- Захарченко, А. (2010). Розрахунок інтерактивного потенціалу інтернет-публікацій. In *Світові стандарти сучасної журналістики: збірник наукових праць* (pp. 304–309). видав. Чабаненко Ю.
- Захарченко, А. (2011). Загальні принципи аналізу інформаційних потоків в інтернеті. *Наукові записки Інституту журналістики*, 41, 62–68.
- Захарченко, А. (2011). Кількісна оцінка ефективності інтернеткомунікації. *Наукові записки Інституту журналістики*, 49, 51–54.
- Захарченко, А. (2012). Зв'язки між інформаційними потоками як системотворчий чинник медіа-простору Інтернету. *Наукові записки Інституту журналістики*, 48, 68–72.
- Захарченко, А. (2014). Вимірювання ефективності впливу повідомлення на активність учасників соціальних мереж. *Актуальні питання масової комунікації*, 15, 36–49.
- Захарченко, А. (2016). Метод вивчення динаміки інтересу української аудиторії до політичних “серіалів”, що базується на вимірюванні інтерактивного потенціалу. *Наукові записки Інституту журналістики*, 64, 34–43.
- Захарченко, А. (2017). Модель поширення у соціальних мережах новинної інформації від популярних інтернет-медіа. In В. Е. Шевченко (Ed.), *Кросмедіа: контент, технології, перспективи* (pp. 192–202). Київський національний університет імені Тараса Шевченка.
- Захарченко, А. (2017). Феномен сюжетних ліній в інформаційному просторі українських медіа та соціальних мереж. In *Кросмедіа: контент, технології, перспективи* (pp. 92–101). Київський національний університет імені Тараса Шевченка.
- Захарченко, А. (2017). Засади кількісного аналізу інформаційних кампаній. *Інформаційне суспільство*, 26, 19–30.
- Захарченко, А. (2017). Поширення контенту найпопулярніших медіа - публікацій у соціальних мережах як соціальна дія. *Prace Naukowe Akademii Im. Jana Długosza w Częstochowie: Językoznawstwo*, Z(XIII), 135–150.
- Захарченко, А. (2017). Серіальна структура наративу інтернет-медіа. *Studia Methodologica*, 45, 103–112.
- Захарченко, А. (2018). Дослідження українського медіапростору в джерелах, що індексуються світовими наукометричними базами: огляд. *Актуальні питання масової комунікації*, 24(24), 41–53.

<https://doi.org/10.17721/2312-5160.2018.24.41-53>

- Захарченко, А. (2018). Кількісне оцінювання потенціалу впливу пошукової видачі Google на репутацію публічної особи. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Соціальні комунікації», 14, 54–60.
- Захарченко, А. (2018). Крива динаміки поширення новини як джерело інформації про цільову аудиторію. Соціальні комунікації: теорія і практика, 6, 63–70.
- Захарченко, А., & Захарченко, О. (2020). Медійний «порядок денний» у висвітленні заяв українських політичних лідерів (на матеріалах 2014– 2019 рр.). Вісник Львівського університету. Серія журналістика, 47, 189–199. <https://doi.org/10.2307/2747787>.
- Захарченко, А., Захарченко, О., & Стуканов, С. (2019). Комунікація з екологічних тем в українському Facebook на прикладі обговорення виступу Грети Тунберг. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Соціальні комунікації», 15. <https://periodicals.karazin.ua/sc/article/view/15102>.
- Захарченко, А., Півторак, О., & Воронова, А. (2019). Прогнози в українських медіа як засіб маніпуляції та мірило відповідальності редакцій. Вісник Львівського університету. Серія журналістика, 46, 67–75.
- Захарченко, А., Сисоева, Ю., & Комнацька, Г. (2022). Особливості медіанаративу, формованого українськими топ-блогерами. Наукові записки Інституту журналістики, 1(1(80)), 9–24. <https://doi.org/10.17721/2522-1272.2022.80.1>.
- Захарченко, А., Стуканов, С., & Санченко, А. (2019). Використання українськими медіа фреймінгу як інструменту маніпуляції (на прикладі критики президента України у 2018–початку 2019 рр.). Актуальні питання масової комунікації, 25(25), 22–32. <https://doi.org/10.17721/2312-5160.2019.25.22-32>.
- Захарченко, А., & Цимбал, Е. (2015). Трансформація вірусного контенту у процесі комунікаційної практики. Актуальні питання масової комунікації, 17, 59–71.
- Захарченко, А. (2011). Занепад інтерактивних комунікативних стратегій в Україні. Світ соціальних комунікацій, 1, 47–49.
- Захарченко, А. (2013). Соціальність інтернет-медіа та її вплив на популярність ресурсу. Освіта регіону, 2, 126–133.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чекмишев Олександр Вікторович

2. Oleksandr V. Chekmyshev

Кваліфікація: д. соц. ком., доц., 27.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стеблина Наталія Олександрівна

2. Nataliia O. Steblyna

Кваліфікація: д. політ. н., доц., 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернявська Людмила Віталіївна

2. Liudmyla V. Cherniavska

Кваліфікація: д. соц. ком., професор, 27.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Комова Марія Василівна

2. Mariia V. Komova

Кваліфікація: д. соц. ком., доцент, 27.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4115-3690

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Різун Володимир Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Різун Володимир Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Денисова Наталія Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна